



Ελσίνκι, 19 Ιουνίου 2026

Ομιλία ΓΓ της ΔΣΟ
δρ Μάξιμου Χαρακόπουλου
επί του κεντρικού θέματος της Γενικής Συνέλευσης της ΔΣΟ:
«Μειοψηφικοί Χριστιανικοί Πληθυσμοί σε περιόδους κρίσεων: Σχέσεις κοινωνίας,
κράτους και εκκλησίας. Προβλήματα και αντιξοότητες»

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Σας καλωσορίζω σε αυτήν τη σημαντική, πιστεύω, συζήτηση, η οποία αποτελεί έναν ακόμη κρίκο των σπουδαίων πρωτοβουλιών της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας επί κρίσιμων ζητημάτων παγκόσμιου ενδιαφέροντος, που εμπίπτουν στο πεδίο των δράσεών της.

Το θέμα της σημερινής εξαιρετικά ενδιαφέρουσας και τραγικά επίκαιρης ημερίδας, που διεξάγεται με τη θερμή φιλοξενία της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Φινλανδίας, έχει τίτλο «Μειοψηφικοί Χριστιανικοί Πληθυσμοί σε περιόδους κρίσεων: Σχέσεις κοινωνίας, κράτους και εκκλησίας. Προβλήματα και αντιξοότητες».

Θυμίζω ότι και πριν 15 χρόνια, η Οργάνωσή μας διοργάνωσε εδώ, στο Ελσίνκι, μια σημαντική Ημερίδα με θέμα «Η διαμόρφωση των σχέσεων Εκκλησίας – Πολιτείας κατά τον Απόστολο Παύλο και την Ορθόδοξη Ανατολική Παράδοση», με συμμετοχή προσωπικοτήτων από τον χώρο της πολιτικής και ακαδημαϊκής κοινότητας, της εκκλησίας και εκπροσώπων των ευρωπαϊκών θεσμών, και την καθοριστική συμβολή του Μητροπολίτη Αμβρόσιου.

Η επιλογή του σημερινού θέματος, που προέκυψε κατόπιν προτάσεως του Συμβούλου μας δρ Κώστα Μυγδάλη και του Μητροπολίτη Αμβρόσιου, πιστεύουμε ότι αντανακλά τις αγωνίες και τους προβληματισμούς σύμπαντος του χριστιανικού κόσμου.

Εντός του προτεινόμενου θέματος εντάσσονται, προφανώς, πλείστα επίκαιρα ζητήματα, που άπτονται των σχέσεων των μειοψηφικών χριστιανικών εκκλησιών με την κρατική οντότητα στην οποία βρίσκονται, αλλά και οι σχέσεις αυτών των Εκκλησιών και των πιστών που ανήκουν στο ποίμνιό τους με την υπόλοιπη κοινωνία.

Σε αυτό που θα συμφωνήσουμε νομίζω όλοι μας, είναι το γεγονός ότι η ανθρωπότητα βιώνει μια σοβαρή και πολυεπίπεδη κρίση, η οποία εκδηλώνεται με φονικούς πολέμους, τεράστια προσφυγικά κύματα, σκληρούς οικονομικούς ανταγωνισμούς, έλλειψη υψηλών ιδεολογικών αρχών, συρρίκνωση του κύρους των διεθνών θεσμών και αβεβαιότητα για το μέλλον.

Ως εκ τούτου, σε ένα τέτοιο δυσχερές περιβάλλον, κατά το οποίο το δόγμα της ισχύος επιβάλλεται στην ισχύ του δικαίου, και η βία εμφανίζεται ως μέσο επίλυσης των διαφορών και προώθησης των συμφερόντων των διεθνών δρώντων, μοιραία οξύνονται και οι προκλήσεις για τους μειονοτικούς χριστιανικούς πληθυσμούς.

Όντως, η κατάσταση στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων των χριστιανών, όπως δείχνουν τα διαθέσιμα στοιχεία φαίνεται να επιδεινώνεται ραγδαία.

Κι αυτό παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει ήδη 78 χρόνια από την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, στο άρθρο 18 της οποίας σαφώς τονίζεται ότι «κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας.

Στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται η ελευθερία για την αλλαγή της θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς τη θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με τη διδασκαλία, την άσκηση, τη λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών».

Σύμφωνα, με πρόσφατα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, και βασίζονται σε μελέτες του ιδρύματος Open Doors, διαπιστώνεται ότι 388 εκατομμύρια χριστιανοί ανά τον κόσμο, διώκονται λόγω της πίστης τους.

Μιλούμε, δηλαδή, για σχεδόν το 15% του συνόλου των χριστιανών στον κόσμο, και κυρίως σε κράτη που οι χριστιανοί αποτελούν μια μεγαλύτερη ή μικρότερη μειοψηφία, όπως είναι κράτη της Μέσης Ανατολής, της περιοχής Σαχέλ της Αφρικής, αλλά και στο Πακιστάν, στο Μπαγκλαντές και αλλού.¹

Αναφέρω χαρακτηριστικά τη Νιγηρία, όπου κατά τη διάρκεια της εβδομάδας του Πάσχα, ένοπλοι ισλαμιστές εξαπέλυσαν ένα κύμα τρόμου στις χριστιανικές κοινότητες, σφαγιάζοντας περισσότερους από 60 πιστούς σε χωριά, επιχειρήσεις και εκκλησίες.²

Σε αναφορά της Διεθνούς Εταιρείας Πολιτικών Ελευθεριών και Κράτους Δικαίου (10 Αυγούστου 2025) για τη Νιγηρία, υποστηρίζεται ότι από την έναρξη της τρομοκρατικής εξέγερσης της Boko Haram το 2009, τζιχαντιστικές ομάδες έχουν πυρπολήσει και καταστρέψει 19.100 εκκλησίες, ενώ στο ίδιο διάστημα έχουν σκοτωθεί 125.009 χριστιανοί, καθώς και «60.000 φιλελεύθεροι μουσουλμάνοι».³

Στη Μοζαμβίκη, πρόσφατες επιθέσεις στις επαρχίες Cabo Delgado και Nampula είχαν ως αποτέλεσμα τον αποκεφαλισμό 30 Χριστιανών, εκτεταμένους εμπρησμούς, την καταστροφή τουλάχιστον πέντε εκκλησιών και 100 σπιτιών, και την απαγωγή πολλών αμάχων.⁴

Στη Συρία έλαβε χώρα τρομοκρατική επίθεση (22 Ιουνίου 2025) στον Ορθόδοξο Ναό Μαρ Ελίας, στη Δαμασκό, κατά τη διάρκεια της τελέσεως της κυριακάτικης Θείας Λειτουργίας, με αποτέλεσμα τον θάνατο τουλάχιστον 25 ανθρώπων και τον τραυματισμό 63 άλλων.⁵

¹ <https://cathnews.com/2026/03/03/more-than-388-million-christians-face-persecution-un-told/>

² <https://cbn.com/news/world/cross-they-still-bear-nigeria-and-syrias-christians-endure-bloody-massacres>

³ <https://www.philenews.com/kosmos/diethni/article/1661725/ekthesi-gatestone-eki-pou-o-christianismos-diokete-akoma-apokefalismi-sti-mozamviki-anilik-esklaves-tou-sex-sto-psevdokratos-ke-kapsimo-ekklision-sti-nigeria/>

⁴ <https://www.express.co.uk/news/world/2118585/horror-isis-launches-string-savage>

⁵ https://el.wikipedia.org/wiki/Επίθεση_στον_Ναό_Μαρ_Ελίας

Στην ίδια χώρα, στη Σουκαϊλαμπίγια, μια από τις μεγαλύτερες πόλεις με πληθυσμό κυρίως χριστιανικό, σύμφωνα με το Συριακό Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τον περασμένο Μάρτιο πραγματοποιήθηκε πογκρόμ κατά των Χριστιανών από ενόπλους.⁶ Δυστυχώς, συμβάντα κατά των Χριστιανών σημειώνονται και στους Αγίους Τόπους, ιδιαίτερα μετά την επίθεση της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου 2023.

Το Κέντρο Δεδομένων Θρησκευτικής Ελευθερίας (RFDC), μια ισραηλινή οργάνωση εθελοντών, κατέγραψε 181 επιθέσεις το 2025, έναντι 107 το 2024, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, περιστατικά λεκτικής βίας, βανδαλισμών, σωματικής κακοποίησης.⁷

Ιδιαίτερα επιβαρυμένη είναι η κατάσταση και στον Λίβανο, λόγω του πολέμου, με θύματα και πρόσφυγες, μεταξύ της πολυπληθούς χριστιανικής μειονότητας. Στη διεθνή γραμματεία είχαμε αναφερθεί στη δολοφονία του μαρωνίτη ιερέα Πιερ Αλ Ράχι.⁸

Η κατάσταση των Χριστιανών, ιδιαίτερα στον ευρύτερο χώρο της Μέσης Ανατολής, αντανakλάται και στις πληθυσμιακές ανακατατάξεις.

Σύμφωνα με το Pew Research Center η περιοχή αυτή είχε το 2020 αύξηση 24% σε σχέση με το 2010. Οι μουσουλμάνοι αυξήθηκαν αυτό το διάστημα κατά 23,9%.

Οι Χριστιανοί, που η συντριπτική τους πλειοψηφία είναι στην Αίγυπτο, αν και αυξήθηκαν κατά 1,92 εκατομμύρια και έφθασαν τα 12.900.000, συνολικά το ποσοστό τους στις χώρες της περιοχής μειώθηκε από 3,3% σε 2,9%.

Ειδικά στη Συρία, σήμερα οι Χριστιανοί αποτελούν μόλις το 3,84% του πληθυσμού της και στο Ιράκ είναι περίπου 300.000, όταν πριν μερικές δεκαετίες έφταναν περίπου το 1,5 εκατομμύριο.⁹

Όλα τα παραπάνω καταδεικνύουν τη δεινή θέση των χριστιανών σε πολλές χώρες, όπου αποτελούν μειονότητες, κυρίως λόγω της θρησκευτικής μισαλλοδοξίας, που βλέπει στο πρόσωπό τους ανεπιθύμητους συμπατριώτες, αν και οι χριστιανοί είναι γηγενείς, ζουν στις εστίες τους ακόμη και χιλιάδες χρόνια.

Κυρίες και κύριοι,

Δυστυχώς, η “χριστιανοφοβία” επεκτείνεται ανεξέλεγκτα, και οι χριστιανοί στοχοποιούνται ακόμη και σε περιοχές υπεράνω υποψίας, όπως είναι η ίδια η “Χριστιανική” Ευρώπη.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, το 2024, κατ' εκτίμηση έλαβαν χώρα 764 αντιχριστιανικά εγκλήματα μίσους, συμπεριλαμβανομένων επιθέσεων, βανδαλισμών και εμπρηστικών επιθέσεων εναντίον εκκλησιών.¹⁰

Κάποιες από αυτές τις περιπτώσεις οφείλονται σε έξαρση ενός αντιχριστιανικού ρεύματος, στο πλαίσιο των ιδεοληψιών μιας αποδομητικής ατζέντας.

⁶ <https://www.tanea.gr/2026/03/28/world/anisoxia-tou-ellinikou-ypeks-gia-tis-epitheseis-se-xristianous-tis-syrias/>

⁷ <https://www.naftemporiki.gr/kosmos/2119283/israil-kyma-misoys-kata-ton-christianon-oi-kinitiries-dynameis/>

⁸ <https://gr.euronews.com/my-europe/2026/03/11/o-8anatos-marwnith-ierea-ston-libano-fernei-dyskolh-dokimasia-gia-to-batikano>

⁹ <https://www.protothema.gr/stories/article/1698401/mousoulmanoï-to-94-tou-plithusmou-sti-mesi-anatoli-kai-ti-voreia-afriki/>

¹⁰ <https://www.protothema.gr/greece/article/1789163/proeidopoiiseis-oie-gia-ti-via-kata-ton-hristianon-stin-europi-shedon-5000-skotothikan-exaitias-tis-pistis-tous-to-2025/>

Απέναντι σε αυτά τα φαινόμενα δεν επιτρέπεται να σιωπούμε. Αντιθέτως, πρέπει να υψώνουμε τη φωνή μας, και να το κάνουμε συντονισμένα και τεκμηριωμένα. Και ως ΔΣΟ μας ικανοποιεί το γεγονός ότι πλέον, εκτός από τις επίσημες Εκκλησίες, όλο και περισσότερες οργανώσεις, διεθνείς θεσμοί, κυβερνήσεις, μεταξύ αυτών και των ΗΠΑ, στρέφουν το βλέμμα τους σε αυτό το πρόβλημα, που βγαίνει από την αφάνεια.

Για την επίλυσή του βεβαίως δεν φθάνουν μόνον λόγια. Η εμπέδωση της θρησκευτικής ελευθερίας πρέπει να γίνει πραγματικότητα παντού. Καμία κρατική ή θρησκευτική προτεραιότητα δεν επιτρέπεται να περιορίζει ή ακόμη περισσότερο να απαγορεύει την ελεύθερη θρησκευτική λατρεία.

Καμία ιδεοληψία δεν μπορεί να σταθεί ως πρόσχημα δίωξης της εκδήλωσης της θρησκευτικής πίστης.

Όποιο κράτος και όποια κυβέρνηση δεν τα εφαρμόζει θα πρέπει να υφίσταται κυρώσεις, τέτοιες που θα αναγκάσουν τον σεβασμό τους στις παραπάνω θεμελιώδεις ελευθερίες.

Προς την κατεύθυνση αυτή θα συνεχίζει να εργάζεται με συνέπεια και η ΔΣΟ, συνοδοιπορώντας με όσους συμφωνούν.

Θα ολοκληρώσω, όμως, την τοποθέτησή μου με μια αισιόδοξη νότα, αναφέροντα ότι είναι πολλές και οι περιπτώσεις, ιδίως στον λεγόμενο δυτικό κόσμο, της αρμονικής και ισότιμης συμβίωσης των θρησκευτικών ομάδων ενός πληθυσμού, μεταξύ αυτών και των χριστιανών. Αυτό το μήνυμα, άλλωστε, θέλει να στείλει και η παρουσία μας εδώ, στη Φινλανδία, η οποία ενέχει ιδιαίτερο συμβολισμό.

Γιατί, όντως, είναι μια χώρα όπου είναι απόλυτα σεβαστές οι θρησκευτικές ελευθερίες, και όπου ο Ορθόδοξος πληθυσμός αν και μειοψηφικός, καθώς επικρατούσα είναι η Ευαγγελική Λουθηρανική Εκκλησία, απολαμβάνει όλων των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του, και θεωρούμε ότι χάρη και στην πατρική αγάπη του Οικουμενικού Πατριαρχείου και στη σύνεση των ποιμεναρχών της τοπικής Εκκλησίας, βιώνει μια άνθιση.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.